

TEXTS DAL DISC

Lecziun 1

Chau, co vaja?

> *Mic*
 < *Luzia*
 0 *Hilde*

- > Chau Luzia!
- < Chau Mic.
- > Co vaja?
- < Bain grazcha. E tü, co stast?
- > Eir bain, grazcha.
- < At possa preschantar a mia amia Hilde?
- Hilde, quist es Mic.
- 0 Fa plaschair.
- > Fa plaschair.
- < Taidla. Eu stögl ir ün mumaint là via. Stat bain.
- > Schi, nus ans vezzain davo. Ch'Ella s-chüsa eu nun ha inclet Seis nom. Co ha'La nom?
- 0 Hildegard Schneider.
- > E'La tudais-cha?
- 0 Schi, eu sun tudais-cha.
- > Dingionder è'La?
- 0 Eu sun da Freising.
- > Freising? Ingio es quai?
- 0 In Baviera. Na dalöntscha da München.
- > Ma Ella discuorra stupend rumantsch. Eu gratulesch.
- 0 Grazcha. Sa'L, meis hom es da lingua rumantscha.
- > Ah! Lura bain. Ed Ella, è'La qua in vacanzas?
- 0 Na, na. Eu lavur qua.
- > Che fa'La?
- 0 Eu sun architecta.
- > Aha, Bain. Ch'Ella taidla. Nus eschan amis da Luzia. Nus ans pudain bain dar dal tü. SchiO na?
- 0 Schi, schi, jent. S'inclegia.
- > Bain.
- 0 Ma taidla. S-chüsa. Eu nu sa plü teis nom.
- > Eu n'ha nom Mic.
- 0 Ah. Mic, lura bain. Ed est tü da Scuol?
- > Na. Eu sun da Guarda. Ma eu stun a Scuol daspö ses ons.
- 0 E che fast?
- > Eu lavur pro'l cumün.
- 0 Ah. Lura bain.
- > Taidla. Nu voust baiver alch? Ün magöl vin alb? Ün magöl vin cotschen?
- 0 Eu n'ha bod plü jent ün Campari, scha quai es pussibel.
- > Ün Campari, va bain. Schi. Ün Campari. Guarda qua. Schi viva!
- 0 In sandà.
- > Viva.

Lecziun 2

Che pigliast?

> *duonna*

< *hom*

0 *camariera*

- > Taidla. Eu sun stangla. Giaina in quell'ustaria?
- < Schi. D'accord. Eir eu sun stanguel. Eu n'ha said. Üna said naira.
- > Laina star dadoura o dadaint?
- < Dadoura, cun quista bell'ora. I füss puchà da star dadaint.
- > Schi. Ma nus stain a sulai.
- < Schi, schi. A sulai. S'inclegia. Bain. Guardain cur chi vegn la camariera.
- Bun di. Che vessna jent?
- > Eu pigl üna biera.
- Clera o s-chüra?
- > Clera.
- Pitschna o gronda?
- > Pitschna.
- Va bain.
- > E lura lessa eir mangiar alch. Che vais da bun da mangiar?
- Nus vain toasts, panins garnits, hamburgers, pizzas sandwichs...
- > Ils panins garnits, co sun quels fats?
- Ma... Cun övs e tomatas, cun dschambun cot e cucumers, cun salmun e tschiguolla, cun mozzarella e bulais.
- > Va bain. Eu pigl ün panin garni cun dschambun cot e cucumers.
- Ed Ella. Che vess'La jent?
- < Eu less eir mangiar alch. Eu pigl...
- Eu pigl ün panin garni cun salmun e tschiguolla.
- E da baiver?
- < Da baiver... da baiver...
- > Piglia eir tû üna biera.
- < Na, üna biera na.
- > E perche na? Nun hast jent biera?
- < Schi, schi. Eu n'ha tuot jent biera. Ma uossa nu vögliä.
- > Va bain.
- < Vais schüs?
- Schi. Nus vain schü d'orandscha natüral, schü da maila, ...
- < Bain. Lura piglia ün schü d'orandscha. Ma sainza zücher, per plaschair. Ma cun ün pa glatsch.
- Va bain. Dimena ün schü d'orandscha natüral, üna biera pitschna clera e...
- > s panins garnits.
- A schi. Duos panins garnits.
- < Ch'Ella s-chüsa. Ans pudess'La manar eir ün magöl aua?
- Aua dal chüern?
- < Schi. Simpla aua dal chüern.
- Bain. Ils panins garnits, la bierra, il schü d'orandscha ed il magöl aua. Il schü d'orandscha per Ella, la biera per El.
- > Laina güsta pajar? Lascha pajar a mai.
- < Grazcha fich.
- Quai fa 22.50 francs.

- > Eu nun ha munaida. Eu tilla stögl dar 50.-- francs.
- O Ingün problem.
- > Ch'Ella detta inavo sün 24.--.
- O Grazcha fich.
- > Anzi.
- < Magari char quia. Nu't para?
- > Mo i va. Id es stagiun ota.

Lecziun 3

Eu n'ha reservà üna chombra

> *recepziunista*

< *signur Gurin*

- > Allegra.
 < Allegra. Eu n'ha reservà üna chombra. Meis nom es Gurin.
 > Gurin?
 < Schi.
 > Be ün mumaint, per plaschair. Schi, üna chombra d'ün let per quatter dis.
 < Precis. Per quatter dis.
 > Eu Til dun subit la clav. Ch'El guarda qua. El ha il nomer 45.
 < O... ch'Ella s-chüsa. Quai es bain üna chombra quieta.
 > Schi, schi. Ella guarda vers l'üert.
 < Stupend. Grazcha fich.
 > Pudess El amo s'inscriver.
 < Schi, jent. Eu fetsch quai be subit.
 Amo alch. Ch'Ella taidla. Riva amo a temp pel giantar? Las quantas esa vairamaing?
 > Id es las 11.25. Dimena, ingün problem. Nus servin il giantar da las dudesch fin l'üna e mezza.
 < Va bain. Lura nu faja dabsögn da s'annunzchar.
 > Na, na. Propcha na.
 < Eu n'ha amo üna dumonda. A las quantas daja tschaina?
 > Tschaina? Da las ses a las ot.
 < Stupend. E culazchun?
 > Da las ses e mez fin las nouv, la bunura s'inclegia.
 < Esa pussibel da surgnir la culazchun in chombra?
 > S'inclegia. Ün telefon basta. El ans dà ün telefon e nus fain manar la culazchun in chombra.
 < Va bain.
 > Ha'L amo plüssas valischs sper la valisch ch'El ha qua?
 < Schi. - Ma alch oter. Eu n'ha parcà l'auto be qua davant.
 > Schi.
 < Nu duna disturbi?
 > Na, na. Per nöglia. La piazza es libra. Ma sch'El voul, po'L eir metter l'auto in garascha.
 < Na. Per intant na. Scha las plazzas quia dadoura sun libras, nu müda.
 > Va bain.
 < Il lift? Ingio es il lift?
 > Ch'El guarda. Be güsta qua a schnestra.
 < Bain. A bun ans vera.
 > A revair.

Lecziun 4

Ch'El s-chüsa! Ch'Ella s-chüsa

A

> *turista*
< *hom*

- > Ch'El s-chüsa.
- < Schi.
- > Eu vess üna dumonda.
- < Hai.
- > Eu less ir a verer il chastè da Tarasp. Am po'L dir co ch'eu poss rivar vi Tarasp?
- < Mo quai dependa. Sch'Ella voul ir a pè da qua davent, schi sto'La far quint cun var ün'ura e mezza. Sch'ella piglia l'auto da posta, po'La ir fin Tarasp o fin Vulpera. La spassegiada da Vulpera sü vers Tarasp es fich bella.
- > Bun. Grazcha. Lura piglia l'auto da posta fin Vulpera.
- < Ella po tour il prüm auto chi va. Lura po'La ir pachific a pè da Vulpera a Tarasp.
- > Co chatta la senda chi va da Vulpera a Tarasp?
- < Da la posta da Vulpera davent chamin'La in direcziun da la via maistra. Ün pêr tschient meters, e lura vez'La il muossavia per Tarasp. Ella nu po sbagliar.
- > Quant lönch n'haja fin Tarasp?
- < Moo, ün'uretta.
- > Eu n'ha temp avuonda. La visita al chastè ha lö pür a las trais. Grazcha fich per l'infuormaziun.
- < Anzi, anzi. Bun divertimaint. I vala la paina dad ir a verer il chastè.

B

> *turist*
< *duonna*

- > Ch'Ella s-chüsa.
- < Allegra.
- > Am po'La dir ingio chi'd es il museum d'Engiadina Bassa?
- < Il museum d'Engiadina Bassa? E'L El a pè o cul auto?
- > Eu sun a pè.
- < Cun quista bell'ora es quai üna bella spassegiada.
El piglia la via be qua daspera a schnestra.
E lura guarda'L ils muossavias brüns. El nu po sbagliar.

C

> *sar Bernard*
< *ami*

Sar Bernhard e seis amis engiadinais sun davant ün kiosc.

- > Eu vögl üna charta dal Parc Naziunal.
- < Pür tilla cumpra. Quai interessa eir a mai. Eu less il cudesch da Toni Hiebeler sur da l'Engiadina Bassa. Chi sa schi til han?
- > Eu nu crai cha tü til tschüffast quia. Ma dumonda üna jà.
- < Eu stögl tour eir ün pêr cartulinas.
- > Guarda qua tillas poust verer.
- < Quista da S-charl es üna bella.
- > Eu tilla pigl.
- < E quistas culla fich bella piazza da Bügl Grond. At plaschna?
- > Schi. I sun bellas. Ma uossa nu tillas cumpra. Eu nun ha vögli da scriver.

10 Exercizi

> *respuondider automatic vusch da duonna*
< *hom*

- > Quia discuorra il respuondider automatic dal numer 864 42 13.
Eu nu sun pel mumaint a chasa. Scha Vus lais laschar üna comunicaziun, schi discurrei davo il segnal acustic.
- < Puchà, Monica. Tü nun est a chasa. Co dessa far? Ma bain. Taidla. Eu nu poss gnir daman per vus a la staziun. Eu n'ha da lavurar. Ma eu as di co cha vus pudais far per rivar fin pro nus.
Cur cha vus gnis our dal tren giais il prüm sur la piazza da la staziun fin pro la baselgia. A dretta da la baselgia giais vus inavant fin pro la segunda cruschada. Pro quella cruschada giais a dretta fin pro l'ustaria Crusch Alba. Davant la Crusch Alba giais a schneistra sü per la giassa. A la fin da la giassa giais il prüm ün pêr pass a dretta e lura ingiò fin chi va a schneistra pro nossa chasa. Nus stain ill'abitaziun giosom a dretta.
La clav es pro'l vaschin. El sa cha vus gnis. Eu vegn lura intuorn las tschinch.
Scha vus vais fom, giais in chadafö. Illa s-chaffa fraida esa övs e tomatas, painch e chaschöl. Illa s-chaffa a dretta da la s-chaffa fraida chattais il pan.
In cas pudaina ir insembel a tschaina vi Guarda.

Lecziun 5

La culur nu'm plascha

> *hom (cliaint)*

< *duonna (vendedra)*

- > Allegra.
 < Allegra. Che vess El jent?
 > Ch'Ella taidla. Her ha mia duonna cumprà per mai quist pullover.
 < Schi.
 > Ma ch'Ella guarda. El es ün pa grond e, per dir sco chi'd es, la culur nu'm plascha.
 < Ella nu Til plascha?
 > Ma nu po'La tour inavo quist pullover?
 < Sch'El ha la quittance da la cassa, sainz'oter.
 > Ch'Ella spetta. Eu tilla n'ha tutta cun mai.
 > Voul El ün oter pullover? Ün oter model?
 > Na. Eu less verer quellas chotschas da frustagn chi sun our in vaidrina.
 < Chenünas? Quellas verdas?
 > Schi. Las verd s-chüras. Precis quellas. La culur am plascha fich.
 < Va bain. E che grondezza porta'L?
 > Il tschinquanta.
 < Il tschinquanta? E'L sgür?
 > Schi. Normalmaing va quai bain.
 < A meis parair es il tschinquanta ün pa grond per El.
 > Bain. Eu prouv üna jada.
 < Be ün mumaint. - Ch'El vegna. La cabina es be qua a schnestra.
 > Va bain.
 > Ch'Ella guarda.
 < Schi.
 > Ella ha radschun. Las chotschas sun massa largias intuorn la vita.
 < Schi. I sun massa largias.
 > Possa provar il quarantot?
 < Ma il quarantot nu vaina in quista culur. Il verd ha ün tun ün pa plü cler. O lura...
 Nus vessan ün pêr chotschas nairas dal listess model.
 > Ma. Quist verd es ün pa curius.
 < Nu Til plascha'l?
 > Na. Eu prouv las nairas.
 < Bain. Schi ch'El prouva las nairas. - - Ch'El guarda qua.
 > Schi. Schi.
 < Vana bain?
 > Schi. Intuorn la vita vana stupend. Ma i sun ün pa lungas.
 < Quai nun es ün problem. I's po tour sü.
 > Pudais Vus far quai?
 < Schi. Schi. Sainz'oter. Eu pigl güsta masüra. -- Be ün mumaint. -- Ch'El stetta
 gualiv cullas chommas. Uossa ch'El guarda aint il spejel... Vana bain?
 > Schi uschea va quai stupend.
 < Sto'L avair amo alch?
 > Schi. Eu vess guardà jent quellas chamischas.
 < Pür ch'El guarda.

- > Quista am plascha. Quant cuost'la?
- < Quista vegn 80.-- francs.
- > Magari chara.
- < D'accord. Ma quai es üna buna marca. Pingoula püra. E lura. A l'ultima moda.

Lecziun 6

T'haja plaschü in Sicilia

> *Fredi*

< *Marta*

- > Haloo!
< Est tü Fredi?
> Öö! Marta! A la fin! Co vaja?
< Bain, grazcha. E co vaja cun tai?
> Tuot in uorden. Taidla! Eu n'ha provà da't tschüffer al telefon, her e sterzas, cun quai cha tü vaivast clomà e discurrei sül respuondider. Ma ingün nun ha reagi.
< Quai nun ha pudü esser oter. Eu sun statta davent.
> Ah. Lura bain.
< Schi. Eu sun statta davent, pervi cha nus vain gnü üna gronda festa. Sast, mia mamma es gnüda settanta e lura vaina organisà üna festa ed invidà...
> ... a tuot la parantella...
< Na, güst a tuotta na. Ma als barbas, a las tantas, als cusdrins ed a las cusdrinas. Tü sast co cha quai es. Insomma, i d'eira tuot ils paraints plü strets.
> Flot. Vais giodü?
< Schi. Id es propi stat ün divertimaint. Mamma ha gnü grond plaschair.
> Taidla. Eu at n'ha telefonà... Ma di! Hast stuvü ir davent eir pervi da la lavur?
< Na, na. Eu sun statta in vacanzas, char tü.
> Lura bain... in vacanzas! Be uschea, tanteraint! Ed ingio est statta?
< In Sicilia. Eu n'ha guadagnà üna concorrenza da nos affar. Il premi: ün'eivna in Sicilia.
> I's po dir cha tü hast gnü furtüna. Est ida suletta?
< Na, na. I d'eira amo oters collavuraturs e collavuraturas da l'affar. Quai es stat ün stupend viadi. Sast, cul eroplan nun es quai lung. Nus eschan partits dumengia a bunura davent da Kloten.
> Ed ingio eschat stats in Sicilia? L'insla es gronda.
< Nus eschan girats practicamaing tras tuot l'insla e vain vis las citads las plü importantas: Palermo, Catania, Agrigento. Quai es stat... E lura eschna its eir sül Etna.
> Bunischem.
< Propi. I fa impreschiun. Quai es alch unic.
> Voul dir cha la Sicilia t'ha plaschü.
< Oter co! Tü stoust eir ir üna jada, lura vezzast quant bê cha quai es.
> E'l stat char il viadi? Hast gnü da spender bler?
< Mo na, na! L'affar ha pajà il viadi e mezza pensiun aint ils hotels. Eu nun ha spais bod nügliä.
> Lura vais propi gnü bella vita.
< Ma schi schi. Eu n'ha giodü ün muond.
> Eschat stats in buns hotels?
< Buns hotels, buns restaurants, buna cumpagnia. Cuntradas da bellezza. Nus vain vivü sco ils rais.
> Mo lura est uossa adüsada a far bella vita. Taidla! En n'ha provà da't telefonar plüssas jà perche ch'eu n'ha duos bigliets per l'Aida a Verona. I's va cul car. Ingünas cumplicaziuns pervi da plazzas, parcadis e formalitats. Hast vögliä da gnir?
< Cura füss quai?
> Puschman a saira.

- < Insè vaiva impromiss a mia sour ch'eu guarda dals uffants. Ma lascha verer sch'eu nu poss organisar alch. E cura füssa da partir? Eu m'impais daman a mezdi. Eu stu vess dumandar liber.
- > Eu sa ch'eu sun tard. Ma scha tü nu d'eirast mai a chasa.
- < Schi. Eu sa. - Ma eu n'ha propcha vöglija da gnir. L'Aida nun haja amo mai vis.
- > Flot cha tü dist da schi. Nus ans chattain a mezdi e giantain alchet insembel. Il car parta a l'üna e mezza.
- < D'accord. Ma eu sun cuntainta cun üna salata ed üna pizza. Eu nu mang jent blier avant co ir cul auto.
- > Bain. Lura ans chattaina al restaurant Quadras intuorn mezdi.
- < Dimena. Tanter las ündesch e mezza ed ün quart da las dudesch al Quadras. Va quai bain? Taidla! Il Quadras, quai es bain quel süsom la piazza gronda?
- > Precis. Tü til chattast sainza fadia. Davant esa üna bella terrassa.
- < Schi, schi. Lura saja. Ma id es lönch ch'eu nu sun plü statta là.
- > Lura esa bun cha tü vast darcheu üna vouta in quel restaurant. Da temp in temp hana exposiziuns da buns artists. E lura, i cuschinan bain.
- < Bain. Lura ans vezzaina daman a mezdi. Eu m'allegr.
- > Eir eu. Dimena, fin daman. Fa amo üna bella saira.
- < Chau. Sta bain.

Lecziun 7

Cul tren o cul eroplan?

> *duonna 1*
 < *hom dal büro da viadi*
 O *duonna 2*

- > Allegra.
- < Allegra.
- > Ch'El taidla. Nus stu vessan avair ün pêr infuormaziuns.
- < Jent. Da che as tratta?
- > Nus fain quint dad ir a Londra e lessan savair....
- < Che cundiziuns chi s'ha ad ir cul tren e cun che predschi'd es da far quint, schi's svoula o schi's cumbina tren ed eroplan.
- O Che laina far? Laina ir cul eroplan?
- > Ma. Ch'El dia. Quant cuosta a svolar?
- < Cul eroplan daja divers tariffs. Il tarif il plü bass, ir e tournar, vegn a cuostar intuorn 350.- francs, plü il viadi Cuaira - Turich.
- > 350.- francs, quai va. E co füssa ad ir cul tren? Ir cul Eurostar davent da Paris o da Bruxelles a Londra e passar il tunnel suot il mar, quai es sgüra alch tuot ourdavart.
- O Ma na, Anna. Ad ir cul tren es il viadi bler plü lung e probabelmaing eir plü char.
- > Ch'El s-chüsa. Quant lönch vaina ad ir cul tren?
- < Be ün mumaint. Cul tren s'haja var 14 uras, sur Paris.
- O Uschè lönch?
- < Schi. Ma i's po partir la saira e viagiar da not. Uschè chi s'es il di davo avantmezdi a Londra.
- O Quant cuosta il viadi cul tren?
- < Il tren prüma classa, ir e tuornar, quai fa var 700.- francs.
- > In seguonda esa lura ün bun pa plü favuraivel.
- < S'inclegia. Be ün mumaint. Cuaira - Paris Est, quai fa 185.-. Paris Nord - Londra Waterloo, quai es 193.-. Pro vegnan 21 francs per couchettes e quai per mincha viadi.
- O Sch'eu n'ha fat il quint inandret fa quai var 420.- francs. Che faina?
- > Eu nu sun decisa. I fa oura 70.- francs.
- < I dess eir üna cumbinaziun ir cul tren, tuornar cul eroplan, hotel cumprais. Fich favuraivla.
- O Co sun ils uraris precis per ir cul tren?
- < Cul tren pon Ellas partir la saira a las 21.15. E la daman a las 06.46 sun ellas a Paris Est. A las 08.15 partenza da Paris Nord ed a las 10.13 arriv a Londra / Waterloo.
- O D'accord. Per mai va quai bain. Cun couchettes.
- > Ch'El guarda schi'd es amo couchettes libras pels 19/20 avuost. Otramaing stu vesssna müdar data.
- < Be ün mumaint. Magari occupà quel tren. Ma listess. I va. Ma i ston decider uossa.
- > Bain. Lura duos couchettes aint il tren chi parta da Cuaira a las 21.15 als 19 avuost.
- O Vaina da müdar be a Paris?
- < Schi, ma là esa temp avuonda. Ellas pon ir cul taxi o culla metro. I dependa ün pa dal bagagl ch'Ellas han.
- > Cul eroplan füssa ün pa plü bunmarchà e bler plü svelt.
- < Ma schi, schi. I voul be var quatter uras fin a Londra.

- O Eu dschess listess da tour il tren. Ir e tuornar. Cul eroplan eschna idas amo plü.
Quista jada es il tren alch special.
- > Bain. Eir eu sun d'accord. Lura postaina fingià uossa definitivmaing.
- < Bain. Lura sch'Ellas am scrivan sü l'adressa, lura possa trametter ils bigliets ed il
quint. Ellas survegnan tuot in var 10 dis. Hana dabsögn eir dad alloggi?
- O Na, na. Nus eschan pro cuntschaints. Perquai neir nun ans interessaina per la
cumbinaziun.
- < Lura es uossa tuot in cleras.
- > Schi. A bun ans vair.
- O Adieu.
- < Adieu e bun viadi als 19 avuost.

Lecziun 8

Stast a giantar?

> *Chatrina*
< *Iso (al telefon)*

- > Schi. Chatrina Cadonau.
- < Quia es Iso.
- > Ma chau Iso. Dingionder telefonast?
- < Ma. Co lessa dir? Eu sun forsa 10 kilometers davent da vossa chasa da vacanzas. Eu gniss jent a's far üna visita.
- > Ma sainz'oter. Quai ans fa plaschair. Pür vè.
- < Nu duna disturbi?
- > Ma na na. Al cuntrari.
- < Bain. Lura suna pro vus in var desch minuts.
- > Va bain. Chau.

> *Chatrina*
< *Iso*

- > Chau Iso.
- < Chau Chatrina.
- > Punctual sco adüna.
- < Ma che voust. Quai nun es oter co maniera. Eu tscherch da far quai ch'eu di.
- > Bain. Tü pigliast sgüra ün caffè.
- < Eu nu di da na.
- > Vè aint e piglia plazza.
- < Il prüm lessa verer intuorn ün pa. - Bella, quista chasa. Ed üna bella cuntrada.
- > At plascha?
- < Oter co. Quia stais pachific.
- > Nus eschan fich cuntaints. Stast a giantar?
- < Schi, jent. Ma davo giantar stöglija ir bain svelt.
- > Ma naa! I füss tantüna agreabel da star amo ün pa a tavellar.
- < I'm displascha. Ün'otra jada stuna jent plü lönch. Eu n'ha fixà alch per las trais.
- > Mo bain. Pazienza. Ün'otra jà.
- < Propcha fich bê quia. Ma taidla. Nun es qua uschigliö ingün?
- > Ma schi, schi. Id es qua tuot la cumpagnia.
- < E teis hom, ingio è'l?
- > Giò'n garascha, fingià daspö duos uras.
- < Ma tü nu dist? Daspö duos uras in garascha!
- > Schi. El es ch'el cumoda il velo.
- < Voul dir ch'el as gioda. E teis figl?
- > Meis figl. Quel es ch'el dorma. El nu sta tant bain.
- < Ma eu stögl repeter. Id es bè quia. Quia stais bain.
- > I plascha dimena eir a tai.
- < Ma schi. Tuot aint il verd, liber. Che voust daplü?
- > A mai plascha. Eu stun jent quia.

- < Ma nu vais lungurella?
> Lungurella. Mo na na. Nus lain star pachific e far ün pa nöglia.
< Schi, ma di. Co passantais lura il di?
> Ma taidla. Eu, per mia part, stun sü tard e fetsch pachific. Üna buna culazchun, leger, tadlar il radio. Lavurs in chasa, be quai chi fa dabsögn.
< E teis hom?
> El es tuot oter. El as sdruaglia fingià a las ses.
< E lura va'l a cuorrer.
> Schi. Precis. El va cuorrer. Davo chatta'l alch da tambas-char. E la bunura es bel e passantada.
< E la davomezdi. Che fais?
> Schi'd es bell'ora vegn eu our in üert e leg. Uossa leg eu güst ün roman dad Agatha Christie. I'm plaschan fich quels romans. L'acziun am tschüffa. Eu nu sun bod na buna da schmetter.
< E pro'l roman cha tü legiast, sast fingià chi chi'd es il morder?
> Mo na, na. Co dessa dir? Quai vegn oura pür l'ultim mumaint. Eu stun cul buonder.
< Uschea passaintast la davomezdi. E la saira. Che fais?
> Qua o là staina a chasa e guardain televisiun. O cha nus giain in ün restaurant a tschai-na. O cha nus ans mettain a giovar. O cha nus stain tuot simplamaing a chasa a far nöglia ed a tavellar. Davo ün on da travasch fa quai plü co be bain. Impustüt uossa...
< Perche impustüt uossa?
> Ma natüralmaing. Tü nu poust savair Eu sun in spranza. Fingià aint il terz mais.
< Eu gratulesch e't giavüsched tuot il bun.
> Grazcha.

Lecziun 9

Che ans po'La cusgliar?

> *Camariera*
 0 *duonna*
 < *hom*

- > Buna saira.
- Buna saira.
- < Buna saira. Ch'Ella taidla. Eu n'ha reservà üna maisa per duos personas.
- > Sün che nom? Sch'eu das-ch dumandar.
- < Margadant.
- > Schi. In uorden. Ch'El guarda. Quai es quista maisa. Va quai bain?
- Stupend. Quia as staja bain. Grazcha.
- < In uorden.
- > Lura. Chi piglian plazza.
- < Grazcha.
- Grazcha.
- < Uossa ch'Ella dia. Che hana da bun?
- > Quia es la carta. Eu poss racumandar nos menü cun specialitats grischunas.
- Nun es quai ün pa greiv pella saira?
- > Blers giasts han pissers cha'l menü cun specialitats grischunas saja massa greiv. Ma quai nu tuorna.
- < Bain. Ch'Ella lascha qua la carta. Nus provain da'ns decider.
- > Vessna jent ün aperitiv, per intant.
- Perche na? Ün mez liter vin alb.
- > Eu cusgliess ün Traminer da l'Alsazia. Da quel n'haja be butiglias da set decilifers. Va quai bain?
- Schi, schi. In uorden. Ch'Ella ans maina üna butiglia Traminer. - Pervi dal menü. – Nun, i s'es liber da cumbinar sco chi's voul?
- > Schi. S'inclegia. Ma chi fetschan atenziun. Il plat dal di quel servina be la mezdi. Pür chi's piglian temp per tscherner. Eu vegn intant per las bavrondas.
- < Eu pens ch'eu piglia üna salata per cumanzar, quai rinfrais-cha.
- Eir eu. Eu vess buonder da savoir co chi fan la salata da bulais.
- < Quai plaschess eir a mai. Nus dumandain lura, cur ch'ella vain cul da baiver. Davo vess eu jent üna schoppa.
- Quai pigl eir eu. Ma na, forsa üna schoppa da giuotta, eir sch'eu tilla n'ha schmalajà jent.
- < Quai nu lessa neir eu quista saira. Ma üna schoppa clera da verdüra o üna schoppa da zücha, quai am plaschess. Guarda. Id han eir canedels a la tirolaisa. Pel solit nu poust resister.
- Na. Cun quai ch'eu vögl tour davo, nu possa tour eir canedels. Quai füss damassa. Eu n'ha plü jent üna schoppa chi'd es ün pa ligera e lura üna buna charn. Guarda qua. Id han usöl brassà. Quai nu tschüffast mincha di.
- < Schi. Quai nu füss mal. Gust vessa d'insajar ils bizoccals cun erba ritscha.
- Quai plaschess eir a mai. Quai s'affà fich bain cul usöl.
- < E che pigliaina sco dutsch?
- Eu n'ha il plü jent chaschöl. Roba dutscha, quai nu'm gusta. Lain verer che sorts da chaschöl chi'd han.

- < Eu, per mia part pigl alch dutsch. Eu vez chi han üna specialità cun jogurt e frajas. Na. Guarda qua. Id han alch cha tü nu chattast mincha di. Tuorta da cuols. Quai nun haja plü gnü daspö lönch. Eu sun decis. Clomast tü a la camariera.
- O I nu fa dabsögn. Ella vegn güst cul da baiver.
- < Ch'Ella taidla. Hana salata da bulais?
- > Schi. S'inclegia. Ma per regla faina quai be per ses personas. Eu stögl verer. Forsa chi va?
- < E co è'la fatta, la salata?
- > Cun chantarels, chastognins e toffas d'luf.
- O E che sort da salata?
- > Salata da rampunella.
- < Na mal. Che crajast. Postaina?
- O Ah, schi schi. Ch'Ella nota: duos jà salata da bulais.
- > Va bain. – Sch'Els piglian salata da bulais, lura racumonda üna schoppa clera da verdüra o üna schoppa da zücha.
- O Quai vaina pensà eir nus. Eu pigl la schoppa clera da verdüra.
- < Ed eu pigl la schoppa da zücha.
- > E sco trat principal, che hana tschernü?
- O Co es quai cul usöl brassà e culs bizoccal cun erba ritscha? Che dschess'La? Faina üna buna tscherna?
- > Eu, per mia part, racumandess quai fich. Els nu s'inrüclaran. La charn ed ils bizoccal sun plü co be gustus. Pür chi postan.
- < Bain, lura duos jà usöl brassà e bizoccal.
- > Il dessert? Hana fingià tschernü.
- < Per mai not'La ün toc tuorta da cuols.
- O Ed eu vess jent chaschöl. Che hana?
- > Nus vain chaschöl d'alp indigen e chaschöl besch da la Bergiaglia. Ed uschigliö, ils chaschöls chi's survain dapertuot. El po tscherner.
- O Ch'Ella nota üna mezza purziun chaschöl d'alp indigen e chaschöl besch da la O Bergiaglia.
- > Uossa n'haja tuot. E da baiver? Eu racumond vins dal Signuradi o lura vins Vuclina.
- O Ün Sassella nu füss mal. Che crajast?
- < D'accord. Nus pigliain üna butiglia Sassella.
- > Ed aua minerala?
- O Schi, schi. Aua da Passugg o che chi'd han. Duos butiglias.
- < Va bain. Lura vaina tuot.
- > Schi nu vess da funcziunar culla salata da bulais, schi vegna subit a dir.
- O Pigliast eir tü üna cigaretta?
- < Na, grazcha fich. Ma tü, pür fuma. Eu n'ha schmiss da fümav avant ün mez on.
- O Ma tü nu dist? Be uschea.
- < Ma na, na. Eu sentiva ch'eu vaiva fadia cun ir a cuorrer. Davo ch'eu n'ha schmiss, cuorra darcheu sco ün mat giuven.
- O Co hast fat a schmetter?
- < Nögli'oter. Eu n'ha schmiss. Quai es üna dumonda d'adüs.
- O E vaglia quai per dal bun?
- < Quai nu possa dir. Eu sper. Quai nun es la prüma jà ch'eu n'ha schmiss.

Lecziun 10

Hast tut tuot cun tai?

> *hom*

< *duonna*

- > A la fin suna qua.
- < Propcha, a la fin. Tü hast dovrà lönch.
- > Ma i d'eira ün trafic da nar. Cun quista bell'ora.
- < Eu crai. Ma sco il solit sarast parti pür tard.
- > D'accord. Eu sun parti tard. Ma id es propi ün trafic da nu gnir our d'ün fat.
- < Schi, schi. Va bain. Eu sa co cha tü est.
- > Basta uossa. Laschain stara. Taidla. Es fingià qua inchün?
- < Na. I nun es amo gnü ingün. Tü est il prüm.
- > Va bain. Lura am güdast a tour la roba our da l'auto.
- < Schi. Eu ta dun jent üna man. Ma davo güdast tü a mai a metter maisa.
- > Schi, schi. Va bain.
- < Hast tut tuot cun tai o hast invlidà la mità?
- > Na, na. Quista jada nun haja invlidà nöglia.
- < Est sgür cha quai es uschea.
- > Uschè sgür sco quai ch'eu sun qua.
- < Schi guardain üna jà. Hast tut cun tai la guitarra?
- > Ma che t'impaisast. Eu tilla n'ha missa cun gronda chüra aint ill'auto. Eu nu less ch'ella rumpa.
- < E las CDs.
- > Eir quellas. Eu tillas n'ha qua tuottas. Eir da quellas cha tü nu cugnuoschast amo. Vainst uossa a güdar a s-chargiar?
- < Va bain. Eu stögl be stüder la platta in chadafö. Lura vegna.
- > Che fast da bun da mangiar?
- < Il prüm daja per minchüna e per minchün ün bel plat salata masdada.
- > La sosa farà Quirin, cur ch'el vain. El es ün grond specialist per sosas da salata.
- < Schi. Uschea esa fat giò. Eu sper cha quai funcziuna.
- > E davo che servina?
- < Guarda. Eu n'ha pront liongias frais-chas, cudgins e liongias gnirom fümantadas.
- > Tuot roba buna. Fatta cun chüra.
- < Eu sa pro chi chi'd es da cumprar per esser bain servi.
- > Liongias fattas bain, quai es üna delizcha. E pro, che fast?
- < Mailinterra our da l'aua e ravitscha ascha.
- > Dimena tuot al möd tradiziunal da la saira da Silvester.
- < Ah schi, schi. Eir trippa n'haja miss sü per chi chi tilla ha jent.
- > E quels chi nun han jent charn?
- < Per quels – i nu sun blets – fetscha ün plat da verdüra. Daniela ha impromiss ch'ella maina cardifiol, broccoli, giabusöl, ravas, carottas e finoch. Eu nun ha da m'impachar per nöglia. Cur ch'ella vain, prepar'la eir la verdüra.
- > E vin? Hast vin avuonda?
- < Tü poust gnir giò'n schler a verer. Eu n'ha üna buna reserva da vin Vuclina e lura amo ün pêr butiglias vins spagnöls.
- > Pel Champagne n'haja pisserà eu. En n'ha tut cun mai desch butiglias. In quants eschna in fuond?
- < Maa. Nus saran in var quindesch.
- > Mo lura. Desch butiglias. Quai stess bastair.

- < Forsa esa eir damassa. Sturns nu manglaina esser a la fin.
- > Co es il program da quista saira?
- < Cur cha tuots sun qua, schi pigliaina il prüm sco aperitiv ün pa vin alb. Lura vain la tschaina.
- > E davo?
- < Davo sotaina ün pa. Id es lö avuonda qua in chasa. E CDs vaina bleras.
- > E chi chi nu voul ballar?
- < Quels chi nu voutan ballar, pon giovar o baderlar ün pa.
- > Giovar. I'm vain güst adimmaint. Eu n'ha propi invlidà da tour cun mai mia collecziun da gös. Che faina? Giaina svelto per davo?
- < Maa. Eu nu sa. Vegnan dovrats tuot quels gös?
- > Maa. I nu's sa mai. Meglder plü bleras pussibilitats per giovar co massa pacas. Dai! Scha tü fast ün pa inavant, schi est inavo a temp.
- < Mo bain. Lura vegna. Ma invidas avuonda!
- > Bom Bom! I'm vain güsta adimmaint. Eu n'ha invlidà da cumprar üna harassa cun aua minerala. Bun cha tü vaivast invlidà la collecziun da gös.